

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 17.5.2019
COM(2019) 242 final

2019/0116 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Radě ministrů AKT-EU, pokud jde o delegování pravomocí, jež se týkají rozhodnutí přijmout přechodná opatření k prodloužení platnosti Dohody o partnerství AKT-EU, na Výbor velvyslanců AKT-EU

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Platnost Dohody o partnerství mezi EU a skupinou afrických, karibských a tichomořských států („AKT“) (dále jen „dohoda o partnerství z Cotonou“)¹, která byla podepsána v Cotonou dne 23. června 2000, skončí dne 29. února 2020. Tento návrh Komise se týká rozhodnutí Rady o postoji, který má být zaujat jménem Unie v Radě ministrů AKT-EU v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí týkajícím se delegování pravomocí na Výbor velvyslanců AKT-EU pro účely případného uplatnění přechodných opatření k prodloužení platnosti Dohody o partnerství AKT-EU.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. „Dohoda o partnerství z Cotonou“

Dohoda o partnerství z Cotonou (dále jen „dohoda“ nebo „dohoda o partnerství z Cotonou“) od roku 2000 tvoří rámec pro vztahy EU se 79 zeměmi AKT. Dohoda byla uzavřena na dobu 20 let, od 1. března 2000 do 29. února 2020. Byla následně revidována v roce 2005 a 2010.

2.2. Rada ministrů AKT-EU

Rada ministrů AKT-EU je orgán ministerské úrovně zřízený dohodou (článek 15 dohody o partnerství z Cotonou). Tvoří ji členové Rady Evropské unie a Evropské komise na straně jedné a na straně druhé členové vlád jednotlivých států AKT.

Úřad předsedy Rady ministrů zastává střídavě člen Rady Evropské unie a člen vlády státu AKT. Rada ministrů se zpravidla schází jednou ročně z iniciativy předsedy, a kdykoli se to zdá nezbytné, ve formě a zeměpisném složení přiměřeném problémům, jež se mají řešit.

Mezi funkce Rady ministrů patří mimo jiné² přijímat rozhodnutí nezbytná pro provádění a plnění dohody o partnerství z Cotonou.

Rada ministrů přijímá rozhodnutí společnou dohodou stran. Aby byla rozhodnutí platná, musí být přítomna

- polovina členů Rady Evropské unie (tj. 14 ministrů členských států EU),
- jeden člen Komise a
- dvě třetiny členů zastupujících vlády států AKT

(tj. členů vlád z 55 různých států AKT). Každý člen Rady ministrů, který se nemůže zúčastnit, se může nechat zastoupit. Zástupce vykonává veškerá práva tohoto člena (čl. 15 odst. 3 dohody o partnerství z Cotonou).

Podle čl. 15 odst. 4 dohody o partnerství z Cotonou může Rada ministrů delegovat pravomoci na Výbor velvyslanců. Rada ministrů může delegovat pravomoc přijímat

¹ Rozhodnutí Rady ze dne 19. prosince 2002 o uzavření Dohody o partnerství mezi africkými, karibskými a tichomořskými státy na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, podepsané v Cotonou dne 23. června 2000 (Úř. věst. L 65, 8.3.2003, s. 27).

² Podle čl. 15 odst. 2 dohody o partnerství z Cotonou má Rada ministrů AKT-EU „a) vést politický dialog; b) přijímat politické pokyny a rozhodnutí nezbytná pro provádění ustanovení této dohody, zejména pokud jde o rozvojové strategie ve specifických oblastech stanovených touto dohodou, nebo v jakékoli jiné oblasti, která se ukáže relevantní, a pokud jde o postupy; c) přezkoumat a vyřešit jakýkoli problém, který by mohl zabránit účinnému a účelnému provádění této dohody, nebo který by mohl představovat překážku v dosažení jejích cílů; d) zajistit hladké fungování konzultačních mechanismů.“

rozhodnutí závazná pro strany. Toto delegování pravomocí má formu rozhodnutí Rady ministrů.

2.3. Výbor velvyslanců AKT-EU

Výbor velvyslanců AKT-EU je zřízen podle článku 16 dohody o partnerství z Cotonou. Tvoří jej stálí zástupci každého členského státu EU a zástupce Komise na jedné straně a vedoucí mise každého státu AKT při Evropské unii na straně druhé. Úřad předsedy Výboru velvyslanců zastává střídavě stálý zástupce členského státu určený Unií a vedoucí mise zastupující stát AKT, určený státy AKT.

Výbor velvyslanců je nápomocen Radě ministrů při plnění jejích úkolů a plní **jakýkoli mandát, který mu Rada svěří** (čl. 16 odst. 2 dohody o partnerství z Cotonou). V tomto kontextu může v rámci mandátu, který mu byl svěřen Radou ministrů, přijímat rozhodnutí, jež jsou pro strany závazná.

Výbor velvyslanců také sleduje provádění této dohody a pokrok při dosahování cílů v ní stanovených. Výbor velvyslanců se schází pravidelně, zejména s cílem připravit se na zasedání Rady, a kdykoli je to nezbytné.

2.4. Přechodná opatření

Platnost dohody o partnerství z Cotonou skončí dne 29. února 2020. V souladu s prvním pododstavcem čl. 95 odst. 4 dohody byla jednání o nové dohodě o partnerství AKT-EU zahájena v září 2018. Aby se zabránilo právnímu vakuu ve vztazích mezi EU a státy AKT, je třeba v případě, že nová dohoda nebude do výše uvedeného data konce platnosti připravena k uplatňování, přijmout opatření.

Druhý pododstavec čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství z Cotonou zní: „*Rada ministrů přijme jakákoli přechodná opatření, jež mohou být nezbytná ohledně změněných ustanovení do doby vstupu nové dohody v platnost.*“ Podle čl. 95 odst. 4 druhého pododstavce dohody o partnerství z Cotonou lze uplatnit přechodná opatření za účelem prodloužení použitelnosti všech nebo některých částí dohody o partnerství z Cotonou až do data uplatňování nové dohody (prozatímního uplatňování nebo vstupu v platnost po ratifikaci všemi smluvními stranami).

Pokud by nová dohoda nebyla použitelná před skončením platnosti stávajícího právního rámce, je v zájmu zachování právní kontinuity vztahů se státy AKT nezbytné přijmout přechodná opatření za účelem prodloužení uplatňování stávající dohody.

Rozhodnutí o přechodných opatřeních (tj. která(é) část(i) dohody bude (budou) přechodně použitelná(é) a do kdy) může přijmout Rada ministrů sama, nebo může pravomoc k přijetí takového rozhodnutí delegovat na Výbor velvyslanců.

2.5. Zamýšlený akt Rady ministrů AKT-EU

Rada ministrů se v souladu se svým jednacím řádem schází jednou ročně. 44. zasedání Rady ministrů se bude konat ve dnech 23.–24. května 2019 v Bruselu. Jelikož obsah ani harmonogram přechodných opatření dosud nebyly projednány se státy AKT, nemůže Rada ministrů přechodná opatření přijmout.

Jelikož se žádná další zasedání Rady ministrů před skončením platnosti dohody neplánují, je nezbytné, aby bylo rozhodnutí přijmout přechodná opatření podle čl. 95 odst. 4 delegováno na Výbor velvyslanců AKT-EU. Výbor velvyslanců může zajistit, aby bylo rozhodnutí o přechodných opatřeních přijato včas.

Rada ministrů AKT-EU má proto na svém 44. zasedání přijmout rozhodnutí o delegování pravomocí k přijetí přechodných opatření na Výbor velvyslanců AKT-EU (dále jen „zamýšlený akt“).

Účelem zamýšleného aktu je delegovat na Výbor velvyslanců AKT-EU pravomoci, jež se týkají rozhodnutí o uplatnění přechodných opatření, v souladu s čl. 15 odst. 4 dohody, který stanoví: „*Rada ministrů může delegovat pravomoci na Výbor velvyslanců*“. Zamýšlený akt se stane pro strany závazným.

Až strany stanoví obsah a trvání přechodných opatření, vykoná Výbor velvyslanců pravomoci, které na něj byly delegovány, a přijme rozhodnutí o přechodných opatřeních stanovených v čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství z Cotonou. Příprava uvedeného rozhodnutí Výborem velvyslanců by vyžadovala další rozhodnutí Rady podle čl. 218 odst. 9 SFEU, kterým se vymezí postoj Unie.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem je navrhovaným postojem Unie přijmout na 44. zasedání Rady ministrů AKT-EU zamýšlený akt, a svěřit tak Výboru velvyslanců AKT-EU mandát přijmout přechodná opatření podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství z Cotonou.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesně právní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se řídí dotyčný orgán. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale mohou „*rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“³.

4.1.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Rada ministrů AKT-EU je orgán zřízený dohodou, konkrétně podle čl. 15 odst. 1 dohody o partnerství AKT-EU podepsané v Cotonou dne 23. června 2000.

Akt, který má Rada ministrů AKT-EU přijmout, představuje akt s právními účinky. V souladu s čl. 15 odst. 3 dohody bude zamýšlený akt závazný podle mezinárodního práva.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dohody.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se zaujímá postoj jménem Unie. Má-li zamýšlený akt

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

dvojitý účel nebo má-li dvě složky, a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek označit jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté na základě čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základě, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se obecně týká fungování mezinárodních subjektů zřízených na základě dohody o partnerství z Cotonou a fungování dohody o partnerství z Cotonou jako celku (potenciálně prodlužuje její uplatňování nad rámec předpokládaného skončení platnosti). Hmotněprávní základ rozhodnutí Rady se musí stanovit s ohledem na dohodu o partnerství z Cotonou jako celek⁴.

Dohoda o partnerství z Cotonou byla uzavřena jako dohoda o přidružení a jako taková byla založena na článku 310 Smlouvy o založení Evropského společenství, ekvivalentu článku 217 SFEU. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tedy článek 217 SFEU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být článek 217 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

⁴

Viz zejména rozsudek ve věci C-244/17 *Komise v. Rada Evropské unie* („Kazachstán“) [ECLI:EU:C:2018:662], bod 40 a judikatura, na niž se v tomto bodě odkazuje.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Radě ministrů AKT-EU, pokud jde o delegování pravomocí, jež se týkají rozhodnutí přijmout přechodná opatření k prodloužení platnosti Dohody o partnerství AKT-EU, na Výbor velvyslanců AKT-EU

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 217 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dohoda o partnerství mezi členy skupiny afrických, karibských a tichomořských států („AKT“) na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé (dále jen „dohoda o partnerství AKT-EU“)⁵ byla podepsána v Cotonou dne 23. června 2000. Dohoda o partnerství AKT-EU vstoupila v platnost dne 1. dubna 2003 a je použitelná do 29. února 2020.
- (2) V souladu s prvním pododstavcem čl. 95 odst. 4 Dohody o partnerství AKT-EU byla jednání o nové dohodě o partnerství AKT-EU zahájena v září 2018. V případě, že nová dohoda nebude do data skončení platnosti stávajícího právního rámce připravena k použití, je nezbytné přijmout přechodná opatření s cílem prodloužit uplatňování stávající dohody.
- (3) Podle druhého pododstavce čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT-EU přijme Rada ministrů přechodná opatření s cílem prodloužit použitelnost všech nebo některých částí dohody o partnerství AKT-EU až do prozatímního uplatňování nebo vstupu nové dohody v platnost.
- (4) Podle čl. 15 odst. 4 dohody o partnerství AKT-EU může Rada ministrů AKT-EU přijmout rozhodnutí delegovat pravomoci na Výbor velvyslanců AKT-EU, včetně pravomocí přijímat rozhodnutí o přechodných opatřeních.
- (5) Rada ministrů AKT-EU má pořádát každoroční řádné zasedání v Bruselu ve dnech 23.–24. května 2019. Přechodná opatření nebyla ještě dohodnuta, a Rada ministrů AKT-EU je proto nemůže na svém běžném zasedání přijmout. Jelikož se žádná další zasedání Rady ministrů AKT-EU před skončením platnosti dohody o partnerství AKT-EU neplánují, je v zájmu včasného přijetí přechodných opatření nezbytné, aby bylo rozhodnutí přijmout přechodná opatření podle čl. 95 odst. 4 Dohody o partnerství AKT-EU delegováno na Výbor velvyslanců AKT-EU.

⁵ Dohoda (Úř. věst. L 317, 15.12.2000, s. 3) pozměněná dohodou podepsanou v Lucemburku dne 25. června 2005 (Úř. věst. L 209, 11.8.2005, s. 27) a dohodou podepsanou v Ouagadougou dne 22. června 2010 (Úř. věst. L 287, 4.11.2010, s. 3).

- (6) Rada ministrů AKT-EU má na svém 44. zasedání přijmout rozhodnutí, kterým se delegují pravomoci k přijetí přechodných opatření na Výbor velvyslanců AKT-EU (dále jen „zamýšlený akt“).
- (7) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie v Radě ministrů AKT-EU, neboť zamýšlený akt bude pro Unii závazný.
- (8) Postoj Unie, kterým je schválit zamýšlený akt v Radě ministrů AKT-EU, by měl být stanoven v tomto rozhodnutí,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být zaujat jménem Unie na 44. zasedání Rady ministrů AKT-EU, je schválit delegování pravomocí na Výbor velvyslanců AKT-EU v souladu s čl. 15 odst. 4 dohody o partnerství AKT-EU, které se týkají rozhodnutí přijmout podle čl. 95 odst. 4 dohody o partnerství AKT-EU jakákoli přechodná opatření, jež mohou být nezbytná do doby vstupu nové dohody v platnost.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda / předsedkyně*